

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura ucraineană maternă

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Прочитай уважно текст і виконай вимоги:

«Старий Якименко оженив сина та таку-то вже невісточку собі взяв, що й не сказати! Білолиця, гарна й весела, а прудка, як зайчик; і в хаті й на дворі в'ється, порядкує, господарює, і співає, і сміється, аж геть чутно її голосок дзвенячий. Аби на світ благословилося, уже вона й прокинулася, як рання пташка, і клопочеться, й бігає. І свекру догодить-услужить, і чоловіка пожалує, і діло не стоїть — зроблено все. Живуть щасливо, любенько; старий, на їх глядячи, тільки бога милосердного дякує.

Одно й журило їх, що діток господь не дає. Вона, було, як де попаде чужу дитинку, то вже й цілує, й милує, а сама зітхне тяжко.

Аж ось послав їм господь, — уродилась дівчинка. Так-то вже кохає та пестить Горпина свою первичку, і з рук не спускає; аби прокинулось, аби поворухнулось — уже вона й коло колиски, і хрестить, і цілує, і колише, і співає над нею. На панщину поженуть, — дитинку за собою несе та вже й моститься там з нею; сама робить, а око біжить до дитинки.

Ото, було, молодиці й жартують:

— А що, — кажуть, — ваша дочка, Горпино? Вона й почне:

— Та вже всміхається, сестриці-голубоньки, і рученята до мене простягає; вже знає мене; ні до кого не йде, тільки до мене. Свекор бубликом манив — не хоче! І в долонечки вже плеще! Вийду я з хати та з-за дверей і дивлюсь, а воно й водить оченятами — шукає мене!

— Розумна, розумна зросла, — кажуть. — Готуй лишень посаг та рушники: хутко й свататимуть!

А дівчинка, справді, як та квіточка розпукується; таке славне дитяточко, веселе й здорове, на пречудо!

Тим врем'ям помер наш пан; почав молодий господарювати. І старий був недобрий, а сей такий лихий, що нехай господь боронить! Так людей жене, гірш як тих волів. Отеє три дні панські одбудем, а четвертий за подушне, п'ятниця й субота якісь толочні пovidумували. А яка толока? Не то страви, та й хліба не дають. День при дні, день при дні робимо. Перше все сподівались: молодий пан буде добрий, та й дождали собі доброго! Він був не дуже багатий, а жити пишно, у розкоші великій хотів, по-панськи! Що йому до того, що люди, було, на ниві падають? Він собі то коней заведе таких, що як змії, то коляску купить новеньку, то у місто поїде — там стратиться. А нам іще, було, кажуть сусідні панки (вони заходять часто з чужими людьми в розмову, а своє, то б'ють так, як і великі пани — аби рука досягла); то й кажуть було: "Десь у вас тепереньки пан добрий дуже! Так говорить, що аж лихо! Що мужиків треба й наукам учити, і жалувати, і невіть-що! Десь його мудро дуже навчено!"»

(Марко Вовчок «Горпина», скорочено)

A. На основі інформації, отриманої з тексту, підготуйте до екзаменаційного аркуша наступне завдання:

1. Уточни до якого літературного жанру належить текст. Подай дві характерні риси визначеного жанру. **6 балів**
2. Випиши з тексту три різні художні засоби. **6 балів**
3. Визнач, хто почав господарювати після смерті старого пана. **4 бали**
4. Подай антоніми до слів: **щасливо, недобрий**. **4 бали**
5. Знайди у тексті художні деталі, які показують ставлення Горпини до своєї дитини-первички. **6 балів**
6. Укажи, скільки днів на тиждень селяни працювали на пана. **4 бали**

Б. Склади текст обсягом не більше 1 сторінки, в якому охарактеризуй **Горпину** з оповідання **Марка Вовчка «Горпина»**.

У тексті зверни увагу на:

1. зовнішність Горпини та її ставлення до родини;	3 бали
2. любов і турбота Горпини до своєї дитини;	2 бали
3. риси характеру Горпини, які викликають повагу та можуть бути прикладом для нас;	2 бали
4. безперервність тексту та логічна послідовність інформації;	2 бали
5. поділ на вступ, суть і висновок.	1 бал

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Тебе звати Яків/Ярина Попович. Ти випускник Педагогічного ліцею ім. Тараса Шевченка, в м. Сігету Мармаціей. На окремій сторінці напиши заяву, в якій вимагаєш декану Клужського університету прийняти твої документи для вступних екзаменів.

Вимоги:

1. використання термінології ділової літератури, властивій заяві;	4 бали
2. дотримання форм побудови такого виду тексту;	3 бали
3. використання даних, вказаних у сюжеті;	5 балів
4. правопис і логічна послідовність тексту;	4 бали
5. оформлення тексту на сторінці.	4 бали

SUBIECTUL AL III-LEA

(30 de puncte)

«Природа є невичерпним джерелом краси, гармонії та натхнення. Вона допомагає людині глибше пізнати себе і навколишній світ».
(Автор невідомий)

Напиши твір на тему **„Поетичний світ природи у віршах Павла Тичини”** на основі творчості Павла Тичини (1-3 сторінки).

Вимоги:

а. Зміст твору:	22 бали
1. розкрити тему твору;	
2. визначити літературний жанр обраних поезій;	
3. здійснити короткий аналіз наведених віршів;	
4. пояснити роль образів природи у творчості Павла Тичини;	
5. висловити власну думку щодо значення природи в житті людини.	
б. Формальна сторона тексту: (поділяється на вступ, суть і висновок – 1 бал; безперервність і логічна послідовність інформації – 3 бали, відповідність нормам літературної мови – 3 бали, зовнішній вигляд та чіткість тексту – 1 бал).	8 балів